

Aktiv svetov staršev osnovnih šol
Domžalsko-kamniške regije

ZAPISNIK **seje Aktiva v Centru Cirius v Kamniku**

Seja Aktiva je bila 5. novembra 2015 ob 18 uri. Vodil jo je predsednik Aktiva, Anton Meden.

Navzoči: Metka Mozetič-Pančur, OŠ Šmartno v Tuhinju, Špela Grčar, OŠ Frana Albrehta, Kamnik, Miro Treven, Cirius, Kamnik, Mateja Smolej, Cirius, Kamnik, Lidija Šubelj, OŠ Toma Brejca, Kamnik, Klemen Mihelič, OŠ Dob, POŠ Krtina, Uroš Grošelj, OŠ Jurija Vege, Moravče, Anja Podlessek, OŠ Janka Kersnika, Brdo pri Lukovici, Tone Meden, OŠ Janka Kersnika, Brdo pri Lukovici, Nataša Gerič, OŠ Vencija Perka, Domžale

Dnevni red:

1. Kratka analiza posveta v Kamniku ob koncu lanskega šolskega leta
2. Razprava o modelu oskrbe z učnimi gradivi (gradivo sem že poslal)
3. Razprava o NPZ
4. Delo aktiva v letošnjem šolskem letu (posvetovanja, seminarji...)
5. Pobude in vprašanja

Uvod:

Zaradi prisotnosti nekaterih novih članov Aktiva so se pred pričetkom seje vsi navzoči na kratko predstavili.

Ponovno smo pregledali seznam šol, ki so v Aktivu. Trenutno je domžalsko-kamniškemu aktivu pridruženih 15 šol. Na geografskem področju, ki ga pokriva naš aktiv so še tri šole, ki bi se lahko pridružile, z eno smo stik že vzpostavili, vsekakor pa bomo nadaljevali z aktivnostmi za vzpostavitev sodelovanja z njimi.

K1)

V preteklem šolskem letu smo izvedli posvetovanje na OŠ Toma Brejca v Kamniku. Posvetovanje je bilo na temo Odnosi med starši in učitelji - temelj vzgoje v šoli. Potekalo je v obliki delavnic, na katerih smo starši, učitelji in ravnatelji izmenjali mnenja o različnih izkušnjah medsebojnih odnosov, o željah in možnostih, kako te odnose izboljšati, ter o dobrih praksah. Poročilo je bilo sestavljeno in je v Aktivu zaokrožilo po elektronski pošti. Nekaj povzetkov:

Stanje:

- *Velikokrat je pri komunikaciji med starši in učitelji prisoten strah.*
- *Starši ne zaupajo učiteljem, premalo zaupajo otrokom, učitelji ne zaupajo staršem...*
- *Pogosto je težava v tem, ker ne vemo, kakšna so pričakovanja enih in drugih.*
- *Premalo je spontane/neformalne komunikacije.*
- *Elektronski mediji (e-pošta, e-asistent, spletna stran) prinašajo veliko prednosti, olajšajo nam delo in prihranijo čas, prikrajšajo nas pa za osebni stik.*
- *Starši so velikokrat neodzivni, predvsem socialno šibke družine, priseljenci, ki se težje vključijo...*
- *Prihaja do neustreznega »mešanja« vlog starši – učitelji.*
- *Prevečkrat se prenaša konflikt s posameznikov na svet staršev.*

- Opažena je vzgojna nemoč učiteljev.
- Prepogosto se išče krivca drugje.

Dobre prakse:

- tematski roditeljski sestanki,
- vključevanje otroka v pogovor ali predstavitev,
- vključevanje starša v šolsko delo (npr. predstavitev poklica...),
- povezovanje med različnimi šolami,
- organizacija dejavnosti (npr. t.i. PUIS - skupni pohod staršev in učiteljev),
- telovadnica za starše,
- klub staršev.

Cilji, želje:

- Naša komunikacija mora postati boljša, to pomeni bolj odprta, pozitivno naravnana, kritika naj bo konstruktivna ne kritika, ki je sama sebi namen.
- Med seboj se moramo spoštovati, ne glede na status, izobrazbo, vero...
- Drug drugemu bi morali bolj zaupati.
- Možnosti komuniciranja bi morale biti boljše definirane.
- Šola naj spet postane vrednota.
- Pomembna je podpora učitelju.
- Pomembna je odgovornost.
- Promocija uspešnih učencev.

Predlogi:

- Več osebnega stika.
- Sodelovanje pri organizaciji družabnih dogodkov (neformalna komunikacija) bi bilo verjetno bolj uspešno, če bi učitelj starše povabil k sodelovanju.
- Učne načrte bi bilo potrebno zreducirati in omogočiti učiteljem, da bi imeli več časa za razredne ure, pogovore z učenci, učenje socialnih vsebin...
- Spodbujanje otrokovega močnega področja.
- Možnost organiziranja tečajev komunikacijskih veščin s strani šole za učitelje (v nadaljevanju morda tudi za starše), ki jim teh veščin primanjkuje, kljub vsemu pa bi morali imeti na tem področju več znanj kot starši.
- Zavedanje odgovornosti predstavnikov oddelkov v svetu staršev in zavedanje svojih vlog.
- Predstavitve delovanja sveta staršev in nalog predstavnika oddelka s strani predsednika sveta staršev na prvem roditeljskem sestanku v prvem razredu.
- Kakovostna izvedba sej sveta staršev, ki so pogojene z dobrim sodelovanjem ravnatelja in predsednika sveta staršev.

Odzivi s strani posameznih šol:

OŠ *Toma Brejca, Kamnik*: Nad obliko, tematiko in izvedbo posvetovanja so bili navdušeni in bodo tako obliko posvetovanja tudi sami izvedli.

OŠ *Dob, Krtina*: Navdušenje nad posvetovanjem, s strani šole je prišla pobuda, da bi tudi na njihovi šoli izvedli kaj podobnega.

OŠ *Frana Albrehta, Kamnik*: Na šoli je bila ta tema lansko leto rdeča nit. S podobnim načinom so poskusili delovati na raznih srečanjih in sestankih in je bilo učinkovito. Na splošno je odziv staršev slab. Starši se običajno strinjajo z večino stvari, ko je pa potrebno nekaj konkretno izvesti, pa ni nikjer nobenega.

OŠ Vencija Perka: Vsi prisotni pohvalili obliko, temo in izvedbo delavnic, vendar je bila na pobudo, da bi se nekaj takega izvedlo tudi na šoli, odziv bolj medel. Tako s strani vodstva šole, kot s strani staršev.

OŠ Moravče: Učitelji niso za tako izvedbo srečanja, starši pa zelo navdušeni. Lansko leto so imeli neformalno druženje PUIS (skupni pohod staršev in učiteljev), prišlo je sicer le 30 udeležencev, vendar so na šoli mnenja, da je bil namen dosežen in zato bodo letos to ponovili. Take oblike druženja običajno potrebujejo nekaj časa, da zaživijo.

K2)

Problematika učnih gradiv se v Sloveniji vleče že nekaj let. Pred leti smo ugotovili, da starši plačujemo vedno več za učbenike in delovne zvezke. Pričeli smo se z zadevo malo bolj poglobljeno ukvarjati. Ugotovili smo, da je spletna aplikacija Trubar neučinkovita, ker so v njej podatki, ki se ne ujemajo z dejanskim stanjem na terenu. Ugotovili smo, da prihaja do velikih razlik v zneskih, ki jih starši v posameznih regijah porabimo za učna gradiva. S strani Pomurskega aktiva je prišla pobuda, da bi Zveza sama zbirala podatke. V tistem delu Slovenije, kjer je kupna moč staršev najslabša, so se (in se še) soočali z najvišjimi zneski, ki so jih porabili za nakup učnih gradiv. Kako pristopiti k reševanju problema? Namen je bil predvsem dialog. Dogajalo se je namreč, da so učitelji predpisovali vedno nove delovne zvezke, starši pa smo se soočali s tem, da smo vsako leto plačevali več. Tudi s pristojnega Ministrstva je prišla pobuda, da se problem prične reševati, predvsem pa smo želeli, da učitelji dobro razmislijo, kaj potrebujejo pri svojem delu (nekaj DZ-jev je bilo ob koncu leta neizpolnjenih, kar ni opravičilo nakupa), da skupaj sedemo starši in učitelji in učitelji razložijo in argumentirajo, zakaj je določen delovni zvezek potreben. Tudi na RIC-u so povedali, da je bralna pismenost otrok čedalje slabša in da je to med drugim lahko posledica prevelike in prepogoste uporabe delovnih zvezkov.

V tej situaciji je bilo uvedeno potrjevanje skupne nabavne cene delovnih zvezkov s strani svetov staršev. Na nekaterih šolah je to prineslo pozitivne spremembe, učitelji so pretehtali izbor, se pogovorili s starši in začeli uporabljati manj delovnih zvezkov. Tako se je ponekod cena zmanjšala tudi za polovico. Ne nekaterih šolah so učitelji vzeli to kot napad na njihovo avtonomijo, na nekaterih šolah se s tem sploh ne ukvarjajo in starši vsako leto avtomatsko dvignejo roke in potrdijo sezname. Kljub temu pa je opazen napredek, predvsem smo se vsi deležniki zavedli, da so učna gradiva problem, ki ga je potrebno rešiti. Več se pogovarjamo, na Ministrstvu se ustanovljajo delovne skupine, ki pa zaradi pogostih menjav ministra ne utegnejo dokončati dela (mandat je vezan na mandat ministra). Zadnja ustanovljena je najširša doslej, v njej imamo predstavnika tudi starši. Sestanki se sklicujejo na 14 dni, pojavljajo se konkretne pobude. Ministrstvo se je obrnilo bolj na finančni del problematike in pripravilo dokument z naslovom Model oskrbe z učbeniki od 2016 dalje, namenjen notranji razpravi znotraj ZASSS. Nekaj poudarkov:

- 2016: - MIZŠ nameni 6 mio EUR za zamenjavo vseh učbenikov za 2. in 3. triado. Ti učbeniki bodo uporabni do 2019 oz. 2020.
- 2017, 2018: - Učbeniki za 1. triado so brezplačni.
 - Učitelj izbere vsako leto osnovno učbeniško gradivo, ki ga želi.
 - Začetek plačevanja izposojevalnine - od leta 2017 država plačuje 25 % izposojevalnine za 2. in 3. triado, starši še vedno kupujemo DZ-je.
- 2019 (učbeniki): - Prva triada ostane za starše brezplačna.
 - Obnovijo se vsi učbeniki v 3. triadi, stari učbeniki gredo v razrez.

- Država še naprej plačuje 25% izposojevalnine, založniki dobijo vsako leto 25% in v štirih letih pokrijejo ceno učbenika.
- Po štirih letih se učbeniški sklad zamenja in stari učbeniki gredo v razrez.
- 2019 (DZ): - Država poleg izposojevalnine krije del paketa za delovne zvezke, razliko krijejo starši in ne presega 60 EUR na starša za 2. triado in 90 EUR na starša za 3. triado.
- 2020: - Prva triada ostane za starše brezplačna.
- Obnovijo se vsi učbeniki v 2. triadi, stari učbeniki gredo v razrez.
- Država še naprej plačuje 25% izposojevalnine, založniki dobijo vsako leto 25 % in v štirih letih pokrijejo ceno učbenika.
- Po štirih letih se učbeniški sklad zamenja in stari učbeniki gredo v razrez.
- 2021 in dalje: - Prva triada ostane za starše brezplačna.
- Država vsako leto plača 25% izposojevalnine, založniki dobijo vsako leto 25% in v štirih letih pokrijejo ceno učbenika, s tem se krijejo stroški najema in razvoj.
- Učbeniki se menjajo vsake 4 leta, stari učbeniki gredo v razrez.
- Učni načrti: - Po morebitni spremembi učnih načrtov, se le-ti začnejo uporabljati po dveh šolskih letih od uveljavitve. Tako imajo založniki čas za pripravo novih učbenikov.
- Ravnatelj se sam odloči, katere učbenike v skladih bodo menjali.
- Učitelj lahko kadarkoli poljubno izbira e-gradiva, pri čemer se stroški licenciranja pokrivajo enako (vsako leto 25%), pri čemer, za razliko od klasičnih gradiv, elektronska gradiva ne preidejo v last šole po štirih letih.

Naša mnenja, predlogi, pripombe:

- *Predlog:* Obstoječe učne načrte se pregleda in popravi v štirih letih, nato se jih fiksira za dobo 10-ih let.

- *Pripomba:* Ali je naš učni načrt dovolj dober, da bi se ga fiksiralo za 10 let?

- *Predlog,* da bi šli učbeniki, po štirih letih, ko se sklad zamenja, v razrez, je zelo boleč. Pojavlja se vprašanje, kaj bi se dalo storiti s starimi, še dobrimi, učbeniki. Lahko bi izvedli razprodajo starih knjig in denar namenili v šolski sklad.

- *Predlog:* V 1. triadi bi uvedli delovni učbenik.

- *Predlog:* E-gradiva le kot komplementarni vir. Licenčna za e-gradiva je nižja, če je časovno omejena.

- *Pripomba:* Model je dovolj razumen, da bi se vsi deležniki lahko z njim strinjali. Potrebna je le moč in volja za njegovo izpeljavo. S tem modelom se rešuje finančni del, mi, starši, pa bi na tem mestu lahko opozorili tudi na potrebo po reševanju vsebinskih sprememb (kakovost, potrjevanje, ...)

- *Pripomba:* Potrebno bi bilo zagotoviti kontinuiteto učnih načrtov (do sedaj je bilo to avtorsko delo skupine strokovnjakov).

- *Pripomba:* Kaj pa šole, kjer se že sedaj za delovne zvezke plačuje manj, kot znaša slovensko povprečje? Pojavil bi se problem neenakomerne obremenitve staršev.

Delovna skupina za učna gradiva pri MIZŠ bo do 1. 1. 2016, po posvetovanjih znotraj ZASSS in aktivov, pripravila priporočilo Ministrstvu. Učne načrte naj bi pregledali in popravili do leta 2019 in bi potem stopili v veljavo do leta 2021.

K3)

Na ZASSS smo napisali mnenje o NPZ-jih. Razprava je še vidna na spletu, zaključila pa se je oktobra.

Naši predlogi, mnenja, pripombe o NPZ-jih:

- Veliko se govori o ukinjanju NPZ-jev. Zakaj bi ukinjali nekaj, kar že teče in je vir zelo uporabnih podatkov? Zadevo je potrebno le uporabiti tako, kot je bilo mišljeno in jo osmisliti tudi pri učiteljih, starših in učencih. Narediti je treba ustrezno evalvacijo. Do sedaj smo samo pridobivali rezultate, ki jih potem nismo dovolj uporabili.

- Analizo NPZ-jev bi morali opraviti na roditeljskih sestankih, sejah sveta staršev, tudi na nacionalni ravni, sprejeti bi morali določene ukrepe in nato spremljati njihovo izvajanje. Analiza bi morala biti natančna, mogoče po nalogah, da bi ugotovili, kje so šibke točke, kje močne.

K4)

Pogled naprej:

- Na dveh šolah našega Aktiva so pripravljene izpeljati delavnico - posvetovanje, na način, kot smo jo izvedli na nivoju Aktiva. Udeležili bi se je učitelji in starši domače šole, moderatorji pa bi bili z drugih šol našega aktiva. Izkušnje z drugih šol, kjer so tak dogodek že izpeljali, narekujejo, da je potrebno udeležbo staršev stoo odstotno zagotoviti. V nasprotnem primeru se zgodi, da po začetnem navdušenju le-to upade in na dogodek pride premalo ljudi. Zaželeno je, da bi zagotovili udeležbo od 40 - 60 ljudi (razredniki in predstavniki staršev v svetu staršev), ki bi jih razdelili v 4 skupine.

- Še naprej bomo zbirali podatke o skupnih nabavnih cenah delovnih zvezkov. Naš Aktiv je imel do sedaj najvišji odstotek odzivnih šol, saj pošljejo podatke praktično vse šole.

- Lahko bi izvedli seminar (po vzoru seminarjev, ki jih ZASSS pripravlja v prostorih MIZŠ) na določeno temo tudi na eni izmed šol, na nivoju Aktiva.

- Zagotavljanje kakovosti na področju šolstva: Predlagali in potrdili smo Anjo Podlessek z OŠ Brdo pri Lukovici, za članico delovne skupine za kakovost v Zvezi.

- Na OŠ Frana Albrehta imajo ustanovljeno delovno skupino za kakovost, v kateri so predstavniki staršev, učiteljev in strokovnih delavcev. Postavljajo temelje in merila za kakovost poučevanja. Primer dobre prakse, ki bi lahko bil osnova za razmislek o uvedbi podobnega tudi na drugih šolah.

K5)

Ker ni bilo dodatne razprave, je predsednik zaključil sejo ob 20:40 uri.

Zapisala:

Nataša Gerič

Predsednik:

Tone Meden